

Elmi istiqamətlər üzrə elmi şuralar haqqında

Ə S A S N A M Ə

1. Ümumi müddəalar

1.1. Elmi istiqamətlər üzrə elmi şura (bundan sonra – Elmi Şura) ölkədə müvafiq elmi istiqamətlərin inkişaf etdirilməsi, həmin elmi istiqamətlərdə aparılan elmi tədqiqat işlərinin əlaqələndirilməsi, müxtəlif elmi strukturların birgə elmi tədqiqatlara cəlb edilməsi, fundamental və tətbiqi tədqiqatların, sahələrarası elmi-texniki proqramların həyata keçirilməsi, onların nəticəliliyinin və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin təmin edilməsi üçün yaradılır;

1.2. Elmi Şura öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Elm haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununu və digər qanunvericilik aktlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarını, AMEA-nın Nizamnaməsini, Azərbaycan Respublikası Elmi Tədqiqatların Əlaqələndirilməsi Şurası (bundan sonra – ETƏŞ) haqqında Əsasnaməni və bu Əsasnaməni rəhbər tutur;

1.3. Elmi Şura öz adı olan möhürə, ştampa və blanka malikdir. Elmi Şura hüquqi şəxs deyil.

2. Şuranın əsas vəzifələri

Elmi Şuranın əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

2.1. müvafiq elmi istiqamətlərdə fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatların prioritet istiqamətlərini və mövzularını müəyyənləşdirmək, respublikanın elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində bu istiqamətlər üzrə tədqiqatların aparılmasını təmin etmək;

2.2. elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələri tərəfindən elmi tədqiqat işlərinin planlarının hazırlanmasına, prioritet elmi istiqamətlərin və mövzuların elmi tədqiqat işlərinin planlarında nəzərə alınmasına nəzarət etmək;

2.3. elmi tədqiqat işlərinin planlarının icra edilməsinin vəziyyətini ildə 2 dəfədən az olmayaraq təhlil etmək, Elmi Şuranın bu barədə qərarını müvafiq müəssisələrin nəzərinə çatdırmaq;

2.4. müvafiq müəssisələrin rəhbərlərinə elmi tədqiqat işlərinin planlarında zəruri dəyişikliklər, əlavələr edilməsi barəsində tövsiyələr vermək;

2.5. elmi tədqiqat işlərinin rəhbərlərinin elmi tədqiqat işlərinin təşkili və yerinə yetirilməsi haqqında hesabatını dinləmək və müzakirə etmək, işlərin nəticələrini qiymətləndirmək və onların səmərəliliyinin artırılmasına yönəlmiş təkliflər vermək;

2.6. Respublikanın elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində elmi tədqiqatları əlaqələndirmək, elmi tədqiqatlarda təkrarçılığı aradan qaldırmaq, fundamental və tətbiqi xarakterli kompleks elmi tədqiqatların aparılmasını təşkil etmək və ona nəzarəti təmin etmək;

2.7. fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatlar üzrə dövlət proqramlarının hazırlanmasında və yerinə yetirilməsində iştirak etmək;

2.8. Respublikada elmi tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə tətbiqi haqqında təkliflər vermək;

2.9. Azərbaycan Respublikasında və xarici ölkələrdə elmi tədqiqat işlərinin təşkili və aparılması təcrübəsini öyrənmək və ümümləşdirmək, elmi problemlərin müzakirəsinə həsr olunmuş simpoziumların, konfransların, seminarların və sessiyaların keçirilməsini təşkil etmək;

2.10. elmin prioritet istiqamətləri və problemləri üzrə elm və ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinə elmi-metodiki dəstəyi həyata keçirmək;

2.11. elmin mühüm istiqamətləri üzrə ali təhsilli mütəxəssislərin və elmi kadrların hazırlanmasına dair təkliflər vermək;

2.12. Respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən elmi istiqamətlərin və problemlərin tədqiqini, elmi problemlərin müasir dünya təcrübəsinə, prioritet elmi işlərin müəyyən edilmiş tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etmək məqsədilə aktual dissertasiya mövzularının təxmini siyahısını tərtib etmək, onu elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrinin elmi şuralarına tövsiyə etmək və təsdiq olunan mövzuların bu siyahıya uyğunluğunu təmin etmək;

2.13. doktoranturaya və dissertanturaya cari və perspektiv qəbul planlarının hazırlanmasında iştirak etmək, elm və ali təhsil müəssisələrindən alınmış məlumatları müzakirə etmək, bu barədə AMEA-nın Rəyasət Heyətinə, ETƏŞ-ə və müvafiq dövlət orqanlarına təkliflər vermək;

2.14. elmi tədqiqat və ali təhsil müəssisələrində elmin müvafiq istiqamətləri üzrə yerinə yetirilən dissertasiya mövzularını elmi (elmi-texniki) şuraların təqdimatı əsasında müzakirə etmək, onların təsdiqi və ya dəyişdirilməsi üçün ETƏŞ və AMEA-nın Rəyasət Heyəti qarşısında vəsatət qaldırmaq;

2.15. elmi tədqiqat işlərinin koordinasiyasına dair e-resursların, veb-saytların və müxtəlif təyinatlı informasiya sistemlərinin fəaliyyətini və istismarını təmin etmək (veb-saytların administratorlarını təyin etmək, e-resursları yerləşdirmək, idarə etmək və s.).

3. Şuranın funksiyaları

Elmi Şura aşağıdakı funksiyaları həyata keçirir:

3.1. respublikanın elmi-texniki, iqtisadi, sosial və mənəvi inkişafına yönələn fundamental və perspektiv istiqamətlər üzrə elm və ali təhsil müəssisələrində tədqiqat işlərinin aparılmasını təklif edir;

3.2. təkrar mövzuların işlənməsinə yol verməmək və mühüm elmi problemlərin həllini təmin etmək məqsədilə alimlərin elmi fəaliyyətini əlaqələndirir və kompleks sahələrarası elmi tədqiqat planlarının hazırlanmasına dair təkliflər verir;

3.3. fundamental elmi tədqiqatlar üzrə əlaqələndirməni təşkil edir və ona nəzarəti həyata keçirir;

3.4. elm və ali təhsil müəssisələrində aparılan fundamental elmi tədqiqat işləri üzrə əlaqələndirmənin təşkilinə kömək edir və bu sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tövsiyələr hazırlayır;

3.5. öz fəaliyyətini respublika və dünya təcrübəsinin elmi tədqiqat işlərinin planlaşdırılması, onların sosial-iqtisadi, elmi-texniki və s. vəzifələrin həllinə yönələn fundamental istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsi, elmi nailiyyətlərin təcrübədə tətbiqi və s. məsələlərin öyrənilməsi və ümumiləşdirilməsi əsasında həyata keçirir;

3.6. elmi kadrların hazırlanmasına, elmi potensialın inkişafına və yaxşılaşdırılmasına kömək etmək məqsədilə doktorantura və dissertantura yolu ilə elmi kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsinə dair təkliflər verir;

3.7. mühüm nəticələrə nail olan, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına, onun təhlükəsizliyinin və müdafiəsinin möhkəmləndirilməsinə xidmət edən elmi tədqiqat işlərinin təşkili və aparılması təcrübəsinin geniş yayılması üçün informasiya bülletenlərinin buraxılması, konfrans, simpozium, seminarların keçirilməsi və s. yolu ilə müvafiq tədbirlər həyata keçirir;

3.8. elm və təhsil sahələrində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsinə kömək etmək məqsədi ilə öz səlahiyyətləri çərçivəsində müvafiq tədbirlər görür, fundamental və tətbiqi elmi tədqiqatlara dair dövlət proqramlarının hazırlanmasında iştirak edir, onların yerinə yetirilməsi və nəticələrinin təcrübədə tətbiq edilməsinə dair təkliflər verir;

3.9. doktoranturaya və dissertanturaya qəbul üzrə perspektiv planların hazırlanmasında və ixtisaslı kadrlara daha çox ehtiyacı olan elm sahələri üçün yerlərin ayrılması üzrə tövsiyələr verir;

3.10. elm və texnikanın prioritet və perspektiv istiqamətlərinin işlənilməsi, elmi tədqiqat işlərinin əlaqələndirilməsi, yüksəkixtisaslı kadrlarla təmin edilməsi, tədqiqat işlərinin nəticə etibarilə səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üzrə məsələlərin, eləcə də bu Əsasnamə ilə nəzərdə tutulan digər vəzifələrin həyata keçirilməsi mexanizmini işləyib hazırlayır;

3.11. elmin müvafiq istiqamətləri üzrə yeni elmi və elmi-texniki jurnalların təsis olunmasına dair rəy və tövsiyələr verir;

3.12. elmi tədqiqat işlərinin koordinasiyasına dair e-resursların idarə edilməsi işinin təşkili ilə bağlı təkliflər verir;

3.13. müvafiq veb-saytların və müxtəlif tətbiqatlı informasiya sistemlərinin fəaliyyətinin təşkilini və istismarını təmin edir.

4. Şuranın hüquqları

Elmi Şura aşağıdakı hüquqlara malikdir:

4.1. elmi tədqiqat işlərinin planlarının hazırlanmasında iştirak etmək, bu planlara fundamental və perspektiv problem və mövzuların daxil edilməsi, aktual olmayan və təkrar olunan mövzuların plandan çıxarılması və onların maliyyələşdirilməsinin dayandırılması və s. barəsində təkliflər vermək;

4.2. elmi tədqiqat işlərinin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə zəruri hallarda aparıcı mütəxəssislərin iştirakı ilə onların ekspertizasını həyata keçirmək;

4.3. elmi tədqiqatların nəticələrinin təcrübədə tətbiqi barədə elm və ali təhsil müəssisələrindən, müvafiq nazirlik və idarələrdən məlumatlar almaq, onların təhlili əsasında çıxarılan nəticələri elmi tədqiqat işlərinin planlaşdırılmasında nəzərə almağı tövsiyə etmək;

4.4. elmi tədqiqat işlərinin planlarının işlənməsinə və yerinə yetirilməsinə dair müvafiq elm və ali təhsil müəssisələrinin elmi şuralarında aparılan müzakirələrdə iştirak etmək və təkliflər vermək;

4.5. elmi tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün ayrılan maliyyə vəsaitindən, habelə avadanlıq və cihazlardan səmərəli istifadə olunmasına dair tövsiyələr vermək;

4.6. elm və ali təhsil müəssisələrinin elmi kadrlarla təmin edilməsi məqsədilə müəssisələrdə doktoranturaya və dissertanturaya qəbul planının müzakirəsində iştirak etmək, yeni və daha çox tələbat olan ixtisaslar üzrə doktorantura və dissertanturaya yer ayrılması barədə ETƏŞ və AMEA-nın Rəyasət Heyəti qarşısında vəsatət qaldırmaq;

4.7. dissertasiyaların yerinə yetirilməsi və müdafiəsi barədə elm və ali təhsil müəssisələrindən müvafiq hesabatlar almaq;

4.8. yüksək elmi nəticələr əldə edən, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına, onun təhlükəsizliyinin və müdafiəsinin möhkəmləndirilməsinə yönələn mühüm əhəmiyyətə malik olan elmi tədqiqat işlərini fərqləndirmək və həmin işlərin müəlliflərinin mükafatlandırılması barəsində ETƏŞ və AMEA-nın Rəyasət Heyəti qarşısında vəsatət qaldırmaq;

4.9. fundamental tədqiqatların yüksək səviyyədə aparılmasını təmin etmək məqsədilə elm və təhsil müəssisələrinin optimal inteqrasiya formalarını tətbiq etmək, kompleks elmi

tədqiqat planlarının hazırlanması və elmi problemlərin həlli üçün aparıcı mütəxəssislərin qüvvələrinin birləşdirilməsi üzrə təkliflər vermək;

4.10. elm və texnika sahəsində normativ hüquqi bazanın yaradılması, habelə onun təkmilləşdirilməsinə dair müvafiq təkliflər vermək;

4.11. Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş vəzifə və funksiyaları çərçivəsində müvafiq veb-saytların və müxtəlif təyinatlı informasiya sistemlərinin fəaliyyətini və istismarını təmin etmək;

4.12. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən fondlara təqdim edilən layihələrə rəy vermək.

5. Şuranın idarə olunması

5.1. Elmi Şura AMEA Rəyasət Heyətinin və ETƏŞ-in birgə qərarı ilə yaradılır. Şuranın tərkibi sədr, sədr müavini, elmi katib və respublikanın elm və ali təhsil müəssisələrində çalışan müvafiq elm sahələri üzrə aparıcı alim və mütəxəssislərdən ibarət olur və AMEA-nın Rəyasət Heyəti tərəfindən təsdiq edilir;

5.2. Elmi Şuraya şuranın sədri rəhbərlik edir;

5.3. Elmi Şuranın səlahiyyət müddəti 5 ildir. Şura yeni müddətə təsdiq olunduqda onun tərkibinin ən azı 1/3-i yenilənir;

5.4. Elmi Şuranın elmi-təşkilati işlərini həyata keçirmək üçün Şuranın elmi katibinin rəhbərlik etdiyi işçi qrup yaradılır;

5.5. Elmi Şuranın iclasları ildə 4 dəfədən az olmayaraq keçirilir. Elmi Şuranın üzvlərinin 2/3-si iştirak etdikdə o, qərar qəbul etməyə səlahiyyətlidir. Elmi Şuranın qərarı iclasda iştirak edənlərin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir;

5.6. Elmi Şuranın üzvləri ictimai əsaslarla fəaliyyət göstərir;

5.7. Elmi Şuraların maddi-texniki təminatı şuranın fəaliyyət göstərdiyi elm və ya təhsil müəssisələri tərəfindən həyata keçirilir;

5.8. AMEA-nın elmi bölmələri tərəfindən elmi istiqamətlər üzrə elmi şuraların fəaliyyətinə elmi-metodiki dəstək verilir;

5.9. Elmi Şuraların fəaliyyəti AMEA-nın elmi bölmələri və elmi müəssisələri ilə birgə təşkil edilir.